

gd substituït a l'últim pel trivial *-rd-* (només des del S. xv); no sols hi ajudaria la influència del parònim *Cerdanya*, *Cerdà*? sinó ja l'esforç que necessitava el manteniment d'un grup consonàntic, demostrat per la forta tradició que implica la gran quantitat de mencions que n'hem aplegat des del S. x fins al xiv.

Aqueixa munió i la diversitat dels seus detalls, ha donat lloc als nombrosos intents etimològics que es van fer. El treball d'Aebischer (en *Top.*, 131, i 44-46) meritori per l'aplec de dades, es desvià per paronímies enganyadores, i sobretot per la seva ignorància i desorientació en matèria fonètica. Topant amb un *Securiniano* en un doc. antic, amolla estupendament: «le passage de *Securiniano*, est fort plausible: une assimilation...» [!]. Altrament aquest topònim antic no sols no té res a veure amb l'etim. de *Serdinya*, sinó tampoc amb el lloc: ja Fossà (Mor. III, 124) indicà que era un nom antic de Palau de Vidre (confirmat per *Securniano* a. 970) citat entre Pollestres i Elna a. 970 (Mor. x, 192). I en un de 976, va junt amb el *Voló* (veg. 20 aquest art.). Llocs ben llunyans del Conflent.

Relacionar-ho amb el cèlt. *SEGODANNOS*, com havia fet Arbois de Jubainville en *RCelt.* XI, 488-90, sí que era temptador (jo mateix en *Btr. z. Nfg.* 1973, 282, a propòsit de NLL occitans, d'aquesta filiació, no ho rebutjava). Però això no es fundava més que en la pasatgera forma de 1066, desmentida per totes les altres; i també per la *-iny-* (no *-any-*) de quasi totes. Un **SARDINIUS* proposat per *AlcM*, no sols és mera forjadura d'ells (*Sardenya* no té res a fer aquí), sinó desmentit per la *Se-* unànime de totes les dades antigues i modernes. No cal dir que és pura ximpleria d'A. Griera (*ZRPh.* LIII, 430) suggerir que *Serdinya* vingui de *Sant Damià*, a causa de l'advocació a Sant Cosme, de la menció de 1163, fundant-se en la parella «Sants Cosme i Damià els sants metges» de la devoció casolana.

HOMÒNIM. (Sense descartar que pugui ser nom succedani del *Serdinya* de Conflent). Un *sardanyá*, lloc menor en el Berguedà, prop de La Guàrdia, agre. a Sagàs (16-x-1932, cf. a l'art. *Cerdanya*, el tempteig de relacional-l'hi). D'allí és raonable que prenguéu nom un Berenguer de *Sarradenya*, rector de St. Pau de Caserres (a. 1366, que en un doc. de 1450 consta llatinitzat com «Berengarius de *Serradenyano*» (SerraV., *Pinós M.* III, 20). I en l'a. 1371 era director de l'obra de l'esgl. de St. Esteve de Bagà un tal *Serradenya*, el nom del qual figura també en variant *Serguanyà* (SerraV., o. c. II, 18). Com que tant Casserres com Bagà són a l'alt Berguedà igual que Sagàs, atribuïm aquestes dades al *Serdanya* de Sagàs; ara bé, la variant *Serguanyà* de 1371 podria resultar d'una altra resolució del grup *gd* de les mencions antigues del poble de Conflent, que ha parat en *rd* en la forma moderna d'aquest.

¹ L'obra de Schulze naturalment no el registra perquè no s'ocupa de NPP romans quan són de formació palesa segons el lèxic llatí (ni tan sols porta *Secundus*, *Secundius* etc.); tampoc registra, p. ex. *Justinus*, *Justinianus*, *Julius* etc. — ² I vegeu en aquest article, derivats com *Cerdanyès*.

SERÈ

Del llatí *SERENUS* 'serè, sense núvols, tranquil, plaçid': *DECat* VII, 832b15-833b47.

Mas de Serena, NL antic del terme de Colls (Montanyana) documentat l'any 1233: *in manso de Serena* (*BABL* VII, 171). *Serena* apareix documentat també com a NP: 1314: *Na Serena* (Serra, *Pinós i Mat.* III, 235); 1438: *Serena de Prexana*, monja de St. Pere de les Puelles (*BABL* VIII, 35); 1452: *Na Serena de Gualbes* (*BABL* I, 219, 225). *Can Serena*, partida de Guixers (xxxviii, 61.1). *Caseta de la Serena*, a Morella (xxvii, 179.21).

Son Sereni, partida de Santa Margalida (xli, 29.12). *Camps d'En Serenis*, a Rigardà (xxvi, 201.6).

Per a *Fontserè*, veg. *Font-*. J. F. C.

Serelles, V. *Seguerilles* *Serenui*, V. *Samalús Serenyà*, V. *Saranyana*

SEREROLS, SOLEROLS i variants

1) *Sant Miquel de sərəròls*, església rural, que visita muntanya amunt del Collsacabra, te. Tavertet, uns 0h50 al Nord de Santa Cília de Tavertet (1927, exc. 92).

MENCIONS ANT. S. XII: *parr. de Solerols* en les llistes p. p. Pladevall (I, II i III, p. 72); 1233: *Sti. Michaelis de Sorerolis* (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* I, 383); 1304: «illo honore tuo vocato a *Sorerols*» (CCandi, *St. Hilari Sac.*, 148, 93); 1330: *S. Mich. de Serarols* (MJunyent, *Mi. Griera* I, 374); 1359: terma de *Serrarols* (*CoDoACA* XII, 131).

2) *Sererols*, el N.C.E.C., s. v. *Súria*, hi posa *Sererols*, com un poblat agregat. En un doc. de 1070 de l'Arx. de Sols. hi ha *Sta. Maria de Solerols*, que deu ser aquest lloc, car s'hi fan donatius junt amb una sèrie de llocs de Bages: *Castelladral*, *Navarcles* etc.; en el mateix donen una vinya «ad ipso *Solerol*».

3)? Pot ser el mateix un *Solerols* d'un doc. de 1113 del *Cart. St. Cugat* (III, 21) que si fos prop de Veciana, junt amb el qual hi apareix, hauria de ser un homònim (3); però és indicació vaga la de Veciana, que és uns 30 k. OSO. de Súria, i a mig camí hi ha *Castellar*, poblat agre. a Boixadors, que podria ser un lloc que se cita en el document del (2), de 1070, junt amb *Solerol*.

4) *Səzəròls*, NL del Ross., que no tinc ben situat: citat amb St. Andreu de Sureda (xxv); altrament, però, *Mas S.* com «nom modern de Sta. Eugènia» (52. 10): Sta. Eugènia és lluny de Sureda, si es tracta de Sta. Eug. del *Soler*: llavors podria ser «diminutiu toponímic» de *Soler*. En tot cas la forma *Səzerols*, deu venir de *Solerols/Sererols* per dissimilació *r-r > z-r*.

ETIM. Diminutiu plural de *soler*, *DECat* VIII, 31b 28 ss.: *solerols*, amb dissimilació *l-l > r-l* i *o-ó > e-ó*.

Sereso, V. *S-* (misc. moss.) *Seríall*, V. *Anserall* *Serinanell*, V. *Serinyà*